

"Matildas limerick"

Vid det här laget kunde fröken Honung inte motstå frestelsen att fortsätta utforska hjärnan hos detta häpnadsväckande barn. Hon var medveten om att hon borde ägna sin uppmärksamhet åt de andra eleverna också, men hon var alldeles för upphetsad för att kunna låta bli.

"Jaha", sa hon och låtsades vända sig till hela klassen. "Nu struntar vi i räkningen och så ska vi se om det finns någon si klassen som redan har lärt sig att stava. Alla som kan stava till katt räcker upp handen."

Tre händer for i vädret. De tillhörde Lavendel, en liten pojke som hette Nick och så Matilda.

"Stava till katt, Nick."

Nick stavade ordet.

Fröken Honung bestämde sig för att ställa en fråga som hon under normala förhållanden aldrig skulle ha drömt om att ställa första dagen i en nybörjarklass.

"Jag undrar", sa hon, "om någon av er tre som kan stava till katt, också kan läsa grupper av ord som hänger samman till en mening?"

"Det kan jag", sa Nick.

"Jag också", sa Lavendel.

Fröken Honung gick fram till svarta tavlan, tog en krita och skrev: *Jag kan redan läsa hela meningar*. Hon hade med avsikt valt en ganska lång sats och hon var medveten om att det var mycket få femåringar som skulle klara den.

"Kan du tala om för mig vad det står där, Nick?" sa hon.

"Det var för svårt", sa Nick.

"Lavendel?"

"Först står det *jag*", sa Lavendel.

"Är det någon av er som kan läsa hela meningen?" sa fröken Honung och väntade på det ja som hon var säker på skulle komma från Matilda.

"Ja", sa Matilda.

"Gör det då", sa fröken Honung.

Matilda läste upp meningens utan att staka sig en enda gång.

"Det var väldigt duktigt av dig", sa fröken Honung, vilket var hennes livs största underdrift. "Hur bra läser du egentligen, Matilda?"

"Jag tror att jag kan läsa det mesta, fröken Honung", sa Matilda, "fast tyvärr är det inte alltid jag förstår betydelsen."

Fröken Honung reste sig och gick raskt ut ur klassrummet och återvände efter en halld minut bärande på en tjock bok. Hon slog upp en sida på måfå och placerade boken på Matildas bänk.

"Den här boken innehåller poesi", sa hon. "Prova om du kan läsa den för oss."

Lätt och ledigt och utan att staka sig började Matilda läsa:

Det var en gourmet från Manchester
som i soppan fann sorgliga rester
av en råtta så fet,
som honom bet
och sa: Goddag, mitt namn är Sylvester!

Flera av barnen uppfattade det roliga i versen och började skratta. Fröken Honung sa:

"Vet du vad en gourmet är för något, Matilda?"

"Det är någon som är nogräknad med vad han äter", sa Matilda.

"Det är riktigt", sa fröken Honung. "Råkar du veta vad en sådan här dikt kallas för?"

"Det är en limerick", sa Matilda. "Den här var jättebra. Den var rolig."

"Det tycker jag också", sa fröken Honung och tog boken och gick fram till katedern igen. "Det är väldigt svårt att hitta på en bra limerick", sa hon. "Det verkar så lätt, men det är det sannerligen inte."

"Nej, jag vet", sa Matilda. "Jag har försökt flera gånger, men mina blir aldrig bra."

"Jaså, det har du", sa fröken Honung, häpnare än någonsin. "Hör du Matilda, jag skulle väldigt gärna vilja höra någon av dina limerickar. Kommer du ihåg någon som du kan läsa upp för oss?"

"Nja", sa Matilda dröjande. "Jag har faktiskt försökt hitta på en om er, fröken Honung, medan vi har suttit här."

"Om *mig!*" utropade fröken Honung. "Ja, den måste vi verkligen få höra, eller hur?"

"Jag tror inte att jag vill läsa upp den, fröken Honung."

"Snälla du, gör det", sa fröken Honung. "Jag lovar att inte bli förnärad."

"Men jag tror att ni kommer att bli det, fröken, för jag var tvungen att använda ert förnamn för att få den att rimma, och det är därför jag inte vill läsa upp den."

"Hur kan du veta vad jag heter i förnamn?" frågade fröken Honung.

"Jag hörde när en av de andra lärarna ropade på er just innan vi gick in i klassrummet", sa Matilda.

"Jag insisterar på att få höra din limerick", sa fröken Honung och log ett av sina sällsynta leenden. "Res dig upp så får vi höra."

Motvilligt reste sig Matilda upp ur bänken och började, mycket långsamt och mycket nervöst, läsa upp sin limerick:

Vad jag tänker om vackra Sara
är att hon drottning måste vara.
Från London till Marseille
hennes like finnes ej,
men varför har hon ingen tiara?

Fröken Honungs bleka och vänliga ansikte antog en djupröd färg. Sedan log hon återigen. Det var ett mycket bredare leende den här gången, ett leende fyllt av sann glädje.

"Åh tack, Matilda", sa hon fortfarande leende. "Även om det inte stämmer, så är det en mycket bra limerick. Kära nån, den där måste jag försöka lägga på minnet."

Från tredje raden hördes Lavendel säga:

"Den var bra. Jag tyckte om den."

"Och sant är det också", sa en liten pojke som hette Rupert.

"Det är klart att det är sant", sa Nick.

Hela klassen hade redan börjat bli förtjust i fröken Honung, trots att hon ditintills knappt hade tagit någon notis om någon av dem förutom Matilda.

"Vem är det som har lärt dig läsa, Matilda?" frågade fröken Honung.
"Jag har liksom lärt mig själv, fröken Honung."
"Och har du läst några böcker ännu, några barnböcker menar jag?"
"Jag har läst allihop som finns på biblioteket på Storgatan, fröken Honung."
"Och tyckte du om dem?"
"En del tyckte jag jättemycket om", sa Matilda, "men en del var ganska långtråkiga."
"Säg någon som du tyckte om."
"Jag tyckte om *Häxan och lejonet*", sa Matilda.
"Jag tycker att C. S. Lewis är en mycket bra författare. Men han har en svaghet. Det finns inga roliga avsnitt i hans böcker."
"Det har du rätt i", sa fröken Honung.
"Det finns inte så många roliga avsnitt i Tolkiens böcker heller", sa Matilda.
"Tycker du att det bör finnas roliga avsnitt i alla barnböcker?" frågade fröken Honung.
"Ja", sa Matilda. "Barn är inte så allvarliga som vuxna och de tycker om att skratta."
Fröken Honung var förbluffad över visheten hos denna lilla flicka. Hon sa:
"Och vad ska du göra nu, när du har läst alla barnböckerna?"
"Jag läser de andra", sa Matilda. "Jag lånar dem på biblioteket. Fru Gudomlig är väldigt snäll mot mig. Hon hjälper mig att välja böcker."
Fröken Honung lutade sig nu långt fram över katedern och stirrade förundrat på barnet. Resten av klassen existerade över huvud taget inte för henne längre.
"Vad då för böcker?" mumlade hon.
"Jag tycker väldigt mycket om Charles Dickens", sa Matilda. "Han får mig att skratta mycket. Särskilt i *Pickwickklubben*."
I samma ögonblick började klockan ute i korridoren ringa och lektionen var slut.

Ur *Matilda*, Roald Dahl (1988), övers. Meta Ottosson, Rabén & Sjögren, 2012, s. 86-92.